

Suomen tieteellinen kirjastoseura
Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund
Finnish Research Library Association
PL 217, 00171 Helsinki
<http://www.stks.fi>

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2009

Yleistä

Suomen tieteellinen kirjastoseura täytti kertomusvuonna 80 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi painotettiin seuran historian tunnetuksi tekemistä. Lisäksi seura edisti kirjastotoimea ja -palveluja yhteistyössä alan muiden järjestöjen sekä koulutus- ja muistiorganisaatioiden kanssa. Seura on jo pitkään panostanut yhteistyöverkoston luomiseen, mikä on lisännyt seuran kansallista ja kansainvälistä näkyvyyttä.

Seura toimii pitkälti työryhmiensä välityksellä. Toiminta työryhmissä ja osallistuminen työryhmien järjestämiin tilaisuuksiin on omiaan vahvistamaan jäsenkunnan ammatti-identiteettiä sekä kehittämään ammattitaitoa. Työryhmien järjestämät kansainväliset ja kotimaiset seminaarit sekä koulutustilaisuudet kirjasto- ja tietopalvelualan ajankohtaisista aiheista ovat kertomusvuonnakin olleet erittäin suosittuja.

Kertomusvuonna seuran kotisivustoa uudistettiin palvelemaan paremmin seuran ja sen työryhmien tarpeita. Kotisivuston avaaminen osoitteessa www.stks.fi ja sen sisällön viimeistely siirtyi teknisten hankaluuksien vuoksi vuodelle 2010.

Jäsenmäärä

Seurassa oli vuoden 2009 lopulla jäseniä yhteensä 678, joista henkilöjäseniä 642, yhteisöjäseniä 36. Henkilöjäsenistä työelämän ulkopuolisia jäseniä oli 46 ja kunniajäseniä 6.

Jäsenkokoukset

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin Helsingissä to 14.5.2009 Tieteiden talolla, Helsingissä. Paikalla oli 17 seuran jäsentä.

Sääntömääräisessä syyskokouksessa ma 16.11.2009 Tieteiden talolla keskusteltiin seuran vuoden 2010 toimintalinjoista. Tilaisuudessa oli läsnä 14 seuran edustajaa.

Suomen tieteellinen kirjastoseura juhlisti 80-vuotista toimintaansa ke 25.11.2009, juhlaseminaarilla "Fair Use of Information – Seminar on Information Ethics". Seminaarin pääpuhujina olivat informaatioetiikan asiantuntijat: USA:n Association of Research Libraries puheenjohtaja Thomas C. Leonard ja Italian kirjastoseuran Lombardian alueen puheenjohtaja Laura Ballestra. Seminaarin järjesti seuran kansainvälinen työryhmä.

Seuran hallitus ja toimihenkilöt

Seuran hallitukseen kuuluivat toimintavuonna 2009 puheenjohtaja Pirjo Vatanen ja jäsenenä varapuheenjohtaja Veera Ristikartano, Harri Ahonen, Airi Forssell, Esa-Pekka Keskitalo, Niina Kivinen, Hannu Markkanen, Marja Mikola, Eila Rämö ja Leena Toivonen.

Sihteerinä toimi Meri Kuula-Bruun ja taloudenhoitajana Tiina Alam. Tiina Alamin seuraajaksi uudeksi taloudenhoitajaksi valittiin kesällä 2009 Juha Leppämäki, joka ryhtyi perehtymään tehtäviinsä syyskaudella 2009.

Tilintarkastajina toimivat Vesa Ikäheimo ja Tuula Ruhanen.

Hallitus kokoontui vuoden 2009 aikana kuusi kertaa.

Hallituksen työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä seuran sihteeri ja taloudenhoitaja. Työvaliokunnan tehtävänä on ollut hallituksen kokousten valmistelu ja seuran kiireellisten asioiden hoitaminen.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Signum

Jäsenlehti Signum ilmestyi 6 numerona. Signumin päätoimittajana ja toimitussihteerinä oli Päivikki Karhula. Toimituskuntaan kuuluivat Juha Kämäräinen, Johanna Lilja, Tuula Ruhanen, Eila Rämö ja Marja Sarvilinna.

Verkkoviestintä

Seuran verkkoviestinnän uudistaminen jatkui. Vuonna 2008 hyväksytty Tietokannat.fi-yrityksen tarjous jäsenrekisteristä, talousohjelmasta ja kotisivujen julkaisujärjestelmästä toi runsaasti työtä sekä seuran jäsenrekisteristä vastaavalle taloudenhoitajille Tiina Alamille ja Juha Leppämäelle että verkkosivu-uudistuksesta huolehtiville Hannu Markkaselle ja Veera Ristikartanolle.

Uusi www-sivusto julkaistiin vuoden 2009 lopussa osoitteessa <http://www.stks.fi> Suomen tieteellinen kirjastoseuralla on ollut tiedotuskanavana toimiva fanisivu vuodenvaihteesta alkaen myös yhteisöpalvelu Facebookissa.

Seuran työryhmillä on käytössään omia www-sivuja. Kaukopalvelutyöryhmällä on lisäksi keskustelulistat, Kauk-list.

Seuran oma jäsenistön sähköpostilista toimii osoitteessa: stsk@lista.tsv.fi

Jäsentiedotteet

Seuran jäsenille on lähetetty vuoden 2009 aikana kaksi jäsentiedotetta.

Koulutus, seminaarit ja opintomatkat

Informaatiolukutaitotyöryhmä järjesti seminaarin ”Tiedonhallinta tutkimuksen prosesseissa” 27.11.2009 Helsingissä. Osallistujia seminaarissa oli 67 henkilöä.

Kansainvälinen työryhmä järjesti IFLA/WLIC -tietoiskun 14.5.2009 vuosikokouksen yhteydessä. Eva Costiander-Huldén esitteli Milanon WLIC:in ohjelmaa. Esitys julkistettiin myös Slideshare –sivuilla (n. 600 käynyt lukemassa sivuja).

Kansainvälinen työryhmä järjesti kansainvälisen Fair Use of Information -seminaarin 25.11.2009. Seminaariin osallistui n. 100 henkilöä. Työryhmä esitteli myös STKS:n kansainvälisen toiminnan historiaa kuvakavalkaadina STKS:n 80:n vuosijuhlassa 25.11.

Kaukopalvelutyöryhmän perinteiset Kaukopalvelupäivät järjestettiin 21.-22.4.2009 Biomedicumissa, Helsingissä.

Kirjastojuridisen työryhmän sopimuslisensosejä käsitellyt seminaari järjestettiin 7.12.2009 Tieteiden talossa Helsingissä.

Kirjastosihteerien työryhmä järjesti ”Kehitä ja päivitä asiakaspalvelutaitojasi - asiakaspalvelun koulutuspäivä” -seminaarin Tieteiden talolla 22.10.2009. Seminaarissa esiteltiin sosiaalisen median työkaluja, ympäristöjä ja yhteisöjä, kerrottiin henkilökunnan vaihtokokemuksista kirjastoissa kotimaassa ja ulkomailla sekä valotettiin Google-sukupolven informaatiolukutaitoja. Seminaariin osallistui 65 maksanutta henkilöä, viisi ryhmän ulkopuolista luennoijaa ja seitsemän työryhmän jäsentä.

Kokoelmatyöryhmä järjesti 16.11.2009 seminaarin ’Miten tehdä kokoelmat näkyviksi?’ yhteistyössä Varastokirjaston kanssa. Seminaari järjestettiin Tieteiden talolla ja siihen osallistui 83 henkilöä.

Tietoaineistotyöryhmän kevätseminaari ”Voiko e-kirjaa lukea? Päivytisseminaari e-kirjasta” järjestettiin 27.4.2009. Seminaariin osallistui 86 henkilöä.

Tietoaineistoseminaari ”Kirjastopalvelua, ole hyvä” järjestettiin 6.10.2009. Seminaariin osallistui 80 henkilöä.

Kansallinen yhteistyö

Kirjastoseurojen neuvottelukunta on toiminut kirjastoseurojen välisen yhteistyön keskeisenä foorumina. Se on kokoontunut vuoden aikana neljä kertaa. Puheenjohtajana toimi Robin Fortelius. Muina jäseninä ovat olleet Sinikka Sipilä ja Rebekka Pilppula Suomen kirjastoseurasta, Robin Fortelius ja Barbro Nygård Finlands svenska biblioteksföreningistä, Silja Rekomaa ja Pirjo Kainu Tietoasiantuntijoista sekä STKS:n edustajina Pirjo Vatanen ja Harri Ahonen.

Neuvottelukunnan alaisuudessa on toiminut kirjastoalan etiikkatyöryhmä, jossa STKS:n edustajina ovat toimineet Harri Ahonen sekä Pekka Heikkinen.

Seura on jäsenenä Tieteellisten seurain valtuuskunnassa ja Suomen tiedekustantajien liitossa.

Seura toimii Karl-Erik Henrikssonin rahastossa yhdessä Suomen kirjastoseuran kanssa.

Suomen kirjastoseuran kanssa jatkettiin edelleen perinnekeräysprojektia.

Seura on jäsen Suomen kirjastomuseoyhdistyksessä.

Kansainvälinen yhteistyö

Jäsenyydet:

IFLA

Seura toimii useissa jaostoissa: Acquisition and Collection Development, Information Technology, Management and Marketing, Newspapers ja Management of Library Associations.
Meri Kuula-Bruun edusti seuraa IFLAn konferenssissa Milanossa elokuussa.

EBLIDA

Pirjo Vatanen osallistui Eblida Councilin vuosikokoukseen Wienissä toukokuussa. Vuosikokouksessa EBLIDAn hallituksen varajäseneksi valittiin STKS:n hallituksen jäsen Leena Toivanen.

LIBERin kokoukseen kesä-heinäkuussa Toulousessa osallistui puheenjohtaja Pirjo Vatanen.

UK Serials Groupin 32th Annual Conference and Exhibition Torquayssa maaliskuuhun vaihteessa. STKS:n edustajina kokoukseen osallistuivat Marja-Liisa Seppälä ja Taina Sahari seuran Tietoaineistotyöryhmästä.

BIBLIOTHECA ALEXANDRINA

Seura on Bibliotheca Alexandrinan ystävyysseura.

Talous

Seuran talous on vakaa. Toimintansa seura rahoittaa jäsenmaksuilla, Signumin vuositilauksilla ja seminaarien tuotoilla. Vuoden tulos noudattelee kuitenkin pääpiirteissään talousarviota.

Jäsenmaksu oli toimintavuonna henkilöjäseniltä 35 €, työelämän ulkopuolella olevilta 20 € ja yhteisöjäseniltä 150 €. Jäsenet ovat saaneet jäsenmaksun vastineena Signum-lehden. Signumin tilaushinta on kotimaahan 50 € ja ulkomaille 60 €.

Avustukset ja apurahat

Opetusministeriön tietohuoltoavustus, jolla on aiemmin ylläpidetty seuran kansainvälistä toimintaa, lakkasi vuonna 2009.

Seura ei myöntänyt erityisiä matka-apurahoja jäsenilleen vuonna 2009.

Työryhmät ja projektit

Vuoden 2009 aikana toimivat seuraavat työryhmät:

Finland Friends of Bibliotheca Alexandrina

Seura on mukana Unescon hankkeessa ja tekee yhteistyötä muiden ystävyysseurojen kanssa.

Erikoiskirjastojen työryhmä

Erikoiskirjastojen työryhmä toimii erikoiskirjastojen yhdyssiteenä ja koordinoi niiden toimintaa, sekä järjestää tilaisuuksia. Työryhmästä on kehittynyt etenkin pienten erikoiskirjastojen yhteydenpitofoorumi. Työryhmän rooliksi on muotoutunut tiedonvälitys erikoiskirjastojen kentän ja Suomen tieteellisen kirjastoseuran sekä Erikoiskirjastojen neuvoston välillä. Erikoiskirjastojen neuvosto puolestaan kokoaa ja välittää hajanaisen erikoiskirjastojen kentän näkemykset päättäjille ja antaa lausuntoja edustamiensa kirjastojen puolesta.

Informaatiolukutaitotyöryhmä (ent. Opintopalveluiden työryhmä)

IL-työryhmän tavoitteena on edistää informaatiolukutaidon toteutumista korkeakouluissa ja toimia sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistokirjastojen kouluttajien välisenä yhteistyökanavana. Informaatiolukutaidon opetuksessa painotetaan yhteistyötä opettajien, opiskelijoiden ja kirjaston välillä. Ryhmä tiedottaa ajankohtaisista asioista mm. seminaarein.

Kansainvälisten asioiden työryhmä

Kansainvälisten asioiden työryhmän tavoitteena on laajentaa ja syventää alan kansainvälisyyttä ja kansainvälisen yhteistyön vaikuttavuutta.

Työryhmä seuraa alan kansainvälistä toimintaa, mm. tiedottamalla alan tärkeistä kansainvälisistä tehtävistä, järjestää seminaareja ja kutsuu ja ottaa vastaan ulkomaisia vieraita ja edistää yhteyksien luomista heihin. Työryhmä osallistuu aktiivisesti kansainvälisten työryhmien toimintaan. Lisäksi työryhmä antaa lausuntoja kansainvälisiä kirjasto-organisaatioita koskevissa asioissa.

Kaukopalvelutyöryhmä

Edistää käytännön kaukopalvelun yhteistyötä Suomessa.

Tietoaineistotyöryhmä (ent. Kausijulkaisutyöryhmä)

Seuraa kausijulkaisualueen kansallista ja kansainvälistä kehitystä ja tutkimusta ja järjestää koulutustilaisuuksia.

Kirjastojuridiikan työryhmä

Kirjastojuridiikan työryhmän tavoitteena on seurata säädösvalmistelua tieteellisten kirjastojen toiminnan alueella sekä kotimaisella että kansainvälisellä tasolla. Työryhmä valmistele tarvittaessa lausuntoja ja ottaa kantaa kirjastojen juridiisiin asioihin liittyen. Työryhmä järjestää koulutusta kirjastojuridiikkaan liittyen.

Kirjastosihteerien työryhmä

Kirjastosihteerien työryhmä edistää kirjastosihteerien yhteistyötä ja järjestää koulutustilaisuuksia ja tapaamisia.

Kokoelmatyöryhmä

Tukee kokoelmapoliittista suunnittelutyötä ja tarjoaa keskustelufoorumin kirjastojen kokoelmatyölle.

Taidekirjastotyöryhmä

Edistää suomalaisten taidekirjastojen yhteistyötä ja ylläpitää kansainvälisiä yhteyksiä sekä järjestää koulutusta.

Senioriklubi

Pitää yllä yhteyttä seuran entisten ja nykyisten aktiivijäsenten välillä ja järjestää tutustumisretkiä kirjastoihin.

Perinnekeräys-projekti

Pitää yllä keskustelua seuran ja tieteellisen kirjastoalan menneistä vaiheista keräämällä aineistoa ja järjestämällä aiheeseen sopivia tilaisuuksia.

Työryhmien toimintasuunnitelmat ja -kertomukset ovat luettavissa seuran www-sivuilla: <http://www.stks.fi>